

OUCH!

Mėnesinis informacinio saugumo naujienlaiškis Tau

Skaitmeninis palikimas

Apžvalga

Ar jums kada nors yra kilęs šis nepatogus klausimas: „Kas nutinka mūsų skaitmeninei erdvei mums mirus arba tapus neveiksniams?“ Daugumai mūsų jis yra kilęs arba mes žinome, jog turėtume būti sudarę testamentą ir parengę sąrašą, ką mūsų mylimieji turėtų žinoti mums mirus. Tačiau kas nutiks su visais mūsų skaitmeniniais duomenimis ir internetinėmis paskyromis? Ar turėtume sudaryti kokį nors skaitmeninį testamentą? O gal turėtume sukurti „skaitmeninio palikimo“ planą?

Pamąstykite apie savo skaitmeninę erdvę. Banko ir pensijos sąskaitos, būsto paskolos duomenys, šeimos nuotraukos ir vaizdo įrašai, išmanaus namo paskyros, el. paštas ir socialiniai tinklalapiai yra vos keli iš daugelio pavyzdžių, kuriuose paliekamas mūsų skaitmeninis pėdsakas. Mums arba mūsų artimam šeimos nariui mirus, šeimai ir kitiems mūsų mylimiesiems gali tekti greitai prie šių paskyrų arba duomenų prisijungti. Be to, bėgant laikui, testamentiniai duomenys ir internetinės paskyros gali tapti pažeidžiamos ir lengvai prieinamos įsilaužėliams, todėl šeimos nariams ir draugams gali kilti grėsmė.

Plano kūrimas

Puiki mintis būtų aptarti savo pageidavimus, ką daryti su jūsų duomenimis, jums mirus, su patikimiausiais šeimos nariais arba draugais. Be šių pokalbių, apžvelkite turimą skaitmeninį turtą ir internetines paskyras ir sudarykite jų sąrašą. Jei nepalikssite prieigos prie savo paskyrų duomenų, jums mirus, šeimos nariams gali būti labai sudėtinga prie jų prisijungti arba jas uždaryti. Pavyzdžiui, ar tikrai norėtumėte, jog jūsų šeimos nariai negalėtų prisijungti prie daugelį metų internete laikytų šeimos nuotraukų ir vaizdo įrašų?

Vienas iš sprendimų, būtų įtraukti savo internetinius prisijungimus į slaptažodžių tvarkytuvę. T. y. programą, kurioje bus patikimai saugomi visi jūsų prisijungimo duomenys ir slaptažodžiai, kredito kortelių duomenys ir kita konfidenciali informacija. Ji yra skirta žymiai paprasčiau kurti, saugoti ir gauti prieigą prie slaptažodžių bei atsakymų į saugumo klausimus. Daugeliu atvejų, tai yra galinga priemonė, skirta surašyti visus jūsų skaitmeninės erdvės duomenis. Daugumą slaptažodžių tvarkytuvių galite sukonfigūruoti taip, kad jos dalintųsi visais arba tam tikrais slaptažodžiais su kitais patikimais šeimos nariais. Jei jums apie tai kalbėtis nepatogu, tuomet įtraukite prisijungimo duomenis į slaptažodžių tvarkytuvę ir šią informaciją sudėkite į užklijuotą voką,

kurį, jums mirus, atplėš testamentą vykdytojas arba patikimas šeimos narys. Tokiu būdu, jie turės prieigą prie jūsų slaptažodžių tvarkytuvės ir galės prisijungti prie jūsų paskyrų bei jose laikomos informacijos.

Be to, kai kuriose svetainėse siūloma iš anksto nurodyti būsimą duomenų paveldėtoją arba patikimus kontaktinius asmenis. Pavyzdžiui, „Facebook“ leidžia dalyviams iš anksto nuspręsti, ar jiems mirus, jų paskyra bus ištrinta ar jamžinta. Paskyrą jamžinant, bus sukurta vieta, kuri bus matoma tik esamiems draugams ir kurioje bus galima dalintis savo turimais prisiminimais. Galiausiai, galite pageidauti skaitmeninių duomenų palikimo klausimą aptarti su teisininku arba paveldimo turto planuotoju.

Skaitmeninio turto paveldėjimas

Taip pat jums gali tekti atkurti prieigą arba prisijungti prie neseniai mirusio draugo arba šeimos nario internetinių paskyrų. Tokiu atveju, prieš imantis kokių nors veiksmų, pirmiausia, rekomenduojame aptarti šią temą su teisininku ir kitais šeimos nariais. Kiti šeimos nariai gali labai nusiminti, išvydę, jog ėmėtės veiksmų, prieš tai su jais nepasitarę. Po to, pabandykite atrasti bet kokius žinomus slaptažodžius. Gal kuris nors šeimos narys juos yra užsirašęs arba kur nors juos laiko? Jei ne, tuomet ar galite prisijungti prie bet kokių jų naudotų kompiuterių arba mobiliųjų įrenginių, nuo kurių jie vis dar nėra atsijungę? Jei ne, tikėtina, kad turėsite susisiekti su kiekvienos svetainės administratoriumi ir paprašyti suteikti prieigą prie mirusio nario paskyros. Tokiu atveju, dažniausiai reikės pateikti asmens mirties liudijimą ir įrodymą, kad esate tiesiogiai su susiję su šiuo šeimos nariu. Kai kuriais atvejais, nebus jokių galimybių prisijungti prie paskyros ar joje laikytų duomenų, todėl teliks tik ją ištrinti. Kiekvienos svetainės administratoriai šią situaciją sprendžia skirtingai, todėl šis procesas gali ilgai užtrukti.

Šiuolaikiniame skaitmeniniame pasaulyje, planuodami būsimus paveldėjimo klausimus, turėtume mąstyti ne tik apie fizinį turtą, bet ir apie skaitmeninį.

Kviestinis redaktorius

Cheryl Conley yra specialistė sukčiavimo ir informuotumo klausimais, kuri, remdamasi savo patirtimi, padėjo „Lockheed Martin“ įmonėje sukurti ir prižiūrėti programą, skirtą kovoti su sukčiavimu. Dabar ji padeda SANS informuotumo saugumo klausimais komandai ir dalyvauja SSAP (SANS informuotumo saugumo klausimais specialistų) sertifikavimo procese.

Šaltiniai

Slaptažodžių tvarkytuvės: <http://www.sans.org/u/Y5Y>

Paprastas slaptažodžių kūrimas: <http://www.sans.org/u/Y63>

OUCH! Yra leidžiamas SANS Security Awareness instituto ir platinamas pagal [Creative Commons BY-NC-ND 4.0 licensiją](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/). Jums leidžiama naudoti ir platinti šį naujienlaiškį su sąlyga, kad niekas nebus keičiama. Norėdami gauti daugiau informacijos susisiekite su mumis www.sans.org/security-awareness/ouch-newsletter. Redaktoriai: Walt Scrivens, Phil Hoffman, Alan Waggoner, Cheryl Conley | Lietuvišką vertimą finansavo „Perlo“ įmonių grupė.